

SYLABUS ZAJĘĆ Informacje ogólne

Nazwa ZAJĘĆ:	ADAPTOWANA AKTYWNOŚĆ FIZYCZNA I SPORT OSÓB Z NIEPEŁNOSPRAWNOŚCIAMI 2023/2024
Rodzaj ZAJĘĆ	Obowiązkowy
Wydział PUM	Wydział Nauk o Zdrowiu
Kierunek studiów	Fizjoterapia
Specjalność	Nie dotyczy
Poziom studiów	jednolite magisterskie X* I stopnia ☐ II stopnia ☐
Forma studiów	<u>Stacjonarne</u> /Niestacjonarne
Rok studiów /semestr studiów	rok IV, semestr VII, semestr VIII
Liczba przypisanych punktów ECTS	4
Formy prowadzenia zajęć (liczba godzin)	e-leraning: Adaptowana Aktywność Fizyczna – 10 godzin, Sport osób niepełnosprawnych – 10 godzin Ćwiczenia zwykłe: Adaptowana Aktywność Ruchowa – 30 godzin, Sport osób niepełnosprawnych – 20 godzin
Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się	- zaliczenie na ocenę: ☐ opisowe X testowe ☐ praktyczne ☐ ustne ☐ zaliczenie bez oceny - egzamin końcowy: ☐ opisowy X testowy w semestrze VIII ☐ praktyczny ☐ ustny
Kierownik jednostki	Prof. dr hab. n. med. i n. zdr. Iwona Rotter iwona.rotter@pum.edu.pl
Adiunkt dydaktyczny lub osoba odpowiedzialna za przedmiot	dr n. zdr. Magdalena Ptak, magdalena.ptak@pum.edu.pl dr n. zdr. Agnieszka Turoń-Skrzypińska, agnieszka.turon@pum.edu.pl
Nazwa i dane kontaktowe jednostki	Zakład Rehabilitacji Medycznej i Fizjoterapii Klinicznej samodzielny referent Iwona Żuk Międzywydziałowe Centrum Dydaktyki nr 2 (MCD 2), pok. 309 ul. Żołnierska 54, Szczecin 71-210 tel: (91) 81 06 261

	e-mail:spr@pum.edu.pl
Strona internetowa jednostki	https://www.pum.edu.pl/wydzialy/wydzial-nauk-o-zdrowiu/zaklad-rehabilitacji-medycznej-i-fizjoterapii-klinicznej
Język prowadzenia zajęć	polski

*zaznaczyć odpowiednio, zmieniając na X

Informacje szczegółowe

Cele zajęć		Zapoznanie studentów z ideą aktywności sportowej i możliwości rekreacji osób niepełnosprawnych. Wprowadzenie do gier i zabaw sportowych osób z różnymi niepełnosprawnościami. Zdobywanie wiedzy z zakresu odpowiedniego programowania aktywności ruchowo adaptacyjnej oraz czynników i problemów wpływających na adaptację osób niepełnosprawnych.
Wymagania wstępne w zakresie	Wiedzy	Znajomość anatomii i fizjologii, podstawy ortopedii, neurologii, kardiologii, onkologii oraz pediatrii; znajomość typów niepełnosprawności i wiążących się z nimi ograniczeniami i możliwościami; podstawowa znajomość dyscyplin sportowych;
	Umiejętności	Wykorzystywanie różnych form aktywności ruchowej, doboru metod, wyboru i obsługi sprzętu ortopedyczno-sportowego;
	Kompetencji społecznych	Tolerancja i empatia w stosunku do sportowców niepełnosprawnych; umiejętność pracy w grupie;

EFEKTY UCZENIA SIĘ			
lp. efektu uczenia się	Student, który zaliczył ZAJĘCIA wie/umie/potrafi:	SYMBOL (odniesienie do) efektów uczenia się dla kierunku	Sposób weryfikacji efektów UCZENIA SIĘ*
W01	Zna zasady doboru różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej w procesie leczenia i podtrzymywania sprawności osób ze specjalnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami;	C.W11.	O,ET
W02	Zna regulacje prawne dotyczące udziału osób z niepełnosprawnościami w sporcie osób z niepełnosprawnościami, w tym paraolimpiadach i olimpiadach specjalnych, oraz organizacji działających w sferze aktywności fizycznej osób z niepełnosprawnościami;	C.W12.	O,ET
W03	Zna zagrożenia i ograniczenia treningowe związane z niepełnosprawnością;	C.W13.	O,ET
U01	Potrafi instruować pacjenta w zakresie wykonywania ćwiczeń ruchowych w domu, sposobu posługiwania się wyrobami medycznymi oraz wykorzystywania przedmiotów użytku codziennego w celach terapeutycznych, instruować opiekuna w zakresie sprawowania	C.U4.	O,S,ET

	opieki nad osobą ze specjalnymi potrzebami oraz nad dzieckiem – w celu stymulowania prawidłowego rozwoju;		
U02	Potrafi poinstruować osoby ze specjalnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami, w zakresie różnych form adaptowanej aktywności fizycznej, sportu, turystyki oraz rekreacji terapeutycznej;	C.U13.	O,S,ET
U03	Potrafi poinstruować osoby z niepełnosprawnościami w zakresie samoobsługi i lokomocji, w tym w zakresie samodzielnego przemieszczania się i pokonywania przeszkód terenowych na wózku aktywnym;	C.U14.	O,S,ET
U04	Potrafi prowadzić zajęcia z wybranych dyscyplin sportowych dla osób z niepełnosprawnościami, w tym zademonstrować elementy techniki i taktyki w wybranych dyscyplinach sportowych dla osób z niepełnosprawnościami;	C.U15.	O,S,ET
K01	Nawiązuje i utrzymuje pełnego szacunku kontakt z pacjentem, a także okazywania zrozumienia dla różnic światopoglądowych i kulturowych;	K.1	O,S,ET
K02	Prezentuje postawę promującą zdrowy styl życia, propagowania i aktywnego kreowania zdrowego stylu życia i promocji zdrowia w trakcie działań związanych z wykonywaniem zawodu i określania poziomu sprawności niezbędnego do wykonywania zawodu fizjoterapeuty;	K.3	O,S,ET

Tabela efektów UCZENIA SIĘ w odniesieniu do formy zajęć

Lp. efektu uczenia się	Efekty uczenia się	Forma zajęć							
		Wykład	Seminarium	Ćwiczenia	Ćwiczenia kliniczne	Symulacje	E-learning	Inne formy	
1.	C.W11.	X	X						
2.	C.W12.	X	X						
3.	C.W13.	X	X						
4.	C.U4.		X						
5.	C.U13.		X	X					
6.	C.U14.		X	X					
7.	C.U15.		X	X					
8.	K.1		X	X					
9.	K.3	X	X	X					

TABELA TREŚCI PROGRAMOWYCH

Lp. treści programowej	Treści programowe	Liczba godzin	Odniesienie do efektów uczenia się do ZAJĘĆ
Semestr letni			

	E-learning	10	
TK01	Czynniki wpływające na zaadaptowanie się osoby niepełnosprawnej do życia w społeczeństwie. Problemy osób ze specjalnymi potrzebami w adaptacji w codziennym życiu. Środki, metody i formy wykorzystywane w adaptacji osób niepełnosprawnych	2	C.W11. C.W12. C.W13.
TK02	Specyfika aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych sensorycznie i motorycznie. Aktywność ruchowa adaptacyjna sposobem na podtrzymanie uzyskanej sprawności z uwzględnieniem podziału ze względu na wiek, płeć, i rodzaj niepełnosprawności.	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK03	Rola/Funkcje sportu oraz rekreacji osób niepełnosprawnych (SON) w aspekcie psycho - społecznym, ekonomicznym i zdrowotnym Sport amatorski i zawodowy podobieństwa i różnice	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK04	SON jako kolejny etap rehabilitacji. Cele i cechy SON wg Degii i Lorenzena	2	C.W11. C.W12. C.W13.
TK05	Aktywność ruchowa adaptacyjna sposobem na podtrzymanie uzyskanej sprawności z uwzględnieniem podziału ze względu na wiek, płeć, i rodzaj niepełnosprawności.	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK06	Idee oraz krótki rys historyczny sportu paraolimpijskiego oraz olimpiad specjalnych z uwzględnieniem dyscyplin zimowych i letnich	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK07	Lista wybranych organizacji zajmujących się SON w Polsce- omówienie Ogólna Klasyfikacja Sportowców Niepełnosprawnych	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK08	Specyfika aktywności ruchowej osób niepełnosprawnych sensorycznie i motorycznie	1	C.W11. C.W12. C.W13.
	Ćwiczenia	20	
TK01	Nauka jazdy na wózku typu aktiv. Sposoby asekuracji i przenoszenia osób poruszających się na wózku. Aktywność ruchowa osób z uszkodzeniem narządu ruchu.	3	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK02	Dyscypliny sportowe do realizacji w praktyce na	5	C.U4. C.U13.

	terenie uczelni: amp football, goal ball, boccia, boule, uni hokej, siatkówka na siedząco, biegi dla niewidomych z opiekunami, piłka dla 5-ciu;		C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK03	Nauka prowadzenia zajęć ruchowych osób z uszkodzeniem narządu wzroku.	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK04	Zawody pływackie osób niepełnosprawnych Siatkówka na siedząco Zawody na ergometrze niepełnosprawnych wioślarzy Rozgrywki w piłkę siatkową na siedząco Taniec na wózkach Wioślarstwo niepełnosprawnych- w zależności od organizowanych na terenie Szczecina zajęć, zawodów sportowych	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK05	Terapia w środowisku wodnym, hipoterapia, MATP, NW, snozelen	2	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
Semestr zimowy			
	E-leraning	10	
TK1	Historia rozwoju koncepcji AAF	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK2	Podstawowe pojęcia w AAF, teoria adaptacji	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK3	Model Funkcjonowania i niepełnosprawności ICF a AAF	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK4	Psychospołeczne aspekty AAF	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK5	Alternatywne i wspomagające metody komunikacji	2	C.W11. C.W12. C.W13.
TK6	Wychowanie fizyczne adaptowane	1	C.W11. C.W12. C.W13.
TK7	Rekreacja terapeutyczna	2	C.W11. C.W12. C.W13.
TK8	Turystyka osób z niepełnosprawnością	1	C.W11. C.W12. C.W13.
	Ćwiczenia	30	
TK1	AAF dla wybranych grup osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z chorobami układu krążenia	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK2	AAF dla wybranych grup	5	C.U4.

	osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z chorobami układu oddechowego		C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK3	AAF dla wybranych grup osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z chorobami nerwowo-mięśniowymi	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK4	AAF dla wybranych grup osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z chorobami metabolicznymi, immunologicznymi, hematologicznymi	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK5	AAF dla wybranych grup osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z chorobami ortopedycznymi	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3
TK6	AAF dla wybranych grup osób ze specjalnymi niepełnosprawnościami- osoby z zaburzeniami poznawczymi, psychicznymi, sensorycznymi	5	C.U4. C.U13. C.U14. C.U15. K.1 K.3

Zalecana literatura:

Literatura podstawowa

1. Teoria i praktyka sportu niepełnosprawnych red. A. Kosmol, Warszawa 2013
2. Sportowe gry zespołowe dla osób niepełnosprawnych E. Bolach
3. Adaptowana aktywność fizyczna dla fizjoterapeutów red. N. Mrogulec-Adamowicz, PZWL, Warszawa 2015

Literatura uzupełniająca

1. Czasopisma wydawane przez stowarzyszenia zrzeszające niepełnosprawnych sportowców, np.: „Olimpiady Specjalne Polska”, Fundacja „JedynaTaka”, „Jezyk”, „Sport niepełnosprawnych”- wydania paraolimpijskie, „Cross- sport i turystyka”- dla niewidomych i słabowidzących
2. Sport niepełnosprawnych dla fizjoterapeutów i terapeutów zajęciowych, red. N. Mrogulec-Adamowicz, PZWL, Warszawa 2021

Nakład pracy studenta

Forma nakładu pracy studenta (udział w zajęciach, aktywność, przygotowanie sprawozdania, itp.)	Obciążenie studenta [h]
	W ocenie (opinii) nauczyciela
Godziny kontaktowe z nauczycielem	80
Przygotowanie do ćwiczeń/seminarium	20
Czytanie wskazanej literatury	10
Napisanie raportu z laboratorium/ćwiczeń/przygotowanie projektu/referatu itp.	
Przygotowanie do kolokwium/kartkówki	

Przygotowanie do egzaminu	5
Inne	
Sumaryczne obciążenie pracy studenta	115
Punkty ECTS	4
Uwagi	

*Przykładowe sposoby weryfikacji efektów uczenia się:

EP – egzamin pisemny

EU – egzamin ustny

ET – egzamin testowy

EPR – egzamin praktyczny

K – kolokwium

R – referat

S – sprawdzenie umiejętności praktycznych

RZĆ – raport z ćwiczeń z dyskusją wyników

O – ocena aktywności i postawy studenta

SL – sprawozdanie laboratoryjne

SP – studium przypadku

PS – ocena umiejętności pracy samodzielnej

W – kartkówka przed rozpoczęciem zajęć

PM – prezentacja multimedialna

i inne